

De soepbus

Masja de Vogel

ROMAN

Voor mijn allerliefste zus

© Masja de Vogel 2024

Titel: De soepbus

Auteur: Masja de Vogel

Redacteur: Sanne Visch, Pen & Inkt

Foto cover: Jolanda Dekker

Uitgeverij U2pi, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouvBoekdrukkerij.nl

ISBN 978 94 9336 475 2

NUR 300

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de auteur.

Dinsdag 5 januari 1999

Thuis

Heemstede

Ze zaten tegen elkaar aan op de rand van de bedbank. Ze hadden na het slapen de bedbank opgemaakt en het als een bed laten staan.

‘Dit is het einde van onze reis samen, Roos. We hebben elkaar in Israël ontmoet en afgesproken samen in Duitsland te werken om een reis naar India te kunnen maken. Dat hebben we gedaan. Hier scheiden onze wegen, we hebben allebei een andere bestemming. Vanaf hier gaan we allebei weer onze eigen weg!’ Lugi pakte zijn spullen en deed ze in de reistas. ‘Ik slaap vanavond in een hostel in Amsterdam. Ik neem de eerstvolgende vlucht naar India. Tot die tijd verblijf ik in het hostel.’

Gelaten onderging Roos wat Lugi vertelde. Ze herinnerde zich die afspraak niet meer. Ze verlangde vurig dat ze tijdens de reis in India nieuwe afspraken hadden gemaakt. Afspraken om samen verder te reizen. Dat hadden ze niet gedaan. Roos verdroeg het nu niet dat dit het einde was van hun reis samen.

‘Alles wat we nu hebben, hebben we samen opgebouwd. Wat precies vind je niet leuk? Dan veranderen we dat gewoon. Laten we wel bij elkaar blijven.’ Roos hoorde de jammerlijke toon in haar stem. Maar ze wilde niet jammeren. Zo was ze niet. Ze was een stoer type. Stoere meiden jammeren niet, vond ze.

‘Nee, Roos, dat gaat niet. Dat is niet goed. Voor ons allebei niet. We hebben niet dezelfde eindbestemming. Jij blijft hier in Nederland. Jij pakt hier je leven weer op en ik pak het eerstvolgende vliegtuig naar India’, zei Lugi.

‘Ik reis met je mee naar India.’ Ze was intens verdrietig. Dit einde was zo abrupt, zo plotseling en zo pijnlijk. Hier had ze totaal geen rekening mee gehouden.

‘Nee, echt, Roos, geloof me, dat wil je niet echt,’ zei Lugi.

Roos liet de woorden langzaam tot zich doordringen. Ze besefte wat dat betekende. De tranen liepen over haar wangen.

Lugi nam haar in zijn armen. ‘Het is niet erg. Ik snap dat je verdrietig bent.’

Roos voelde de liefde voor hem door haar lichaam gonzen.

Nadat haar tranen waren opgedroogd, stapte Lugi van het bed. Hij pakte de zwart-wit geblokte katoenen reistas en vertrok naar Amsterdam.

Weken later miste Roos Lugi nog steeds enorm. De herinneringen aan de reis verzachtten de pijn iets. Haar hart kolkte van liefde als ze alleen al aan hem dacht. Ze had geen flauw idee hoe haar leven op te pakken.

Ze had anderhalf jaar gereisd. Eerst had ze zes maanden samen met Lugi in Israël gewoond, in Tel Aviv. Daarna hadden ze rondgetrokken door Duitsland met een marktkraampje. Met het verdiende geld hadden ze samen zes maanden in India rondgereisd.

Ze had Lugi in Tel Aviv ontmoet. Al snel was ze bij hem ingetrokken. Tijdens de reis had ze niet meer aan haar vrienden thuis gedacht. Ze had ze geen kaartje gestuurd. Ze had ze zelfs niet gebeld. Ze nam het ze niet kwalijk dat ze haar nu niet enthousiast belden om te horen hoe haar reis was geweest. Nu wilde ze niets liever dan haar leven weer oppakken en dus belde ze haar ex-vriend Dennis.

‘Hoi Roos, hoe gaat het?’ vroeg Dennis.

Dit was niet de reactie die ze had verwacht. Na een wereldreis, want zo voelde de reis voor Roos, had ze verwacht dat ze haar met open armen, vreugde en enthousiasme zouden ontvangen. Ze negeerde de oppervlakkige reactie. ‘Goed, ik ben terug’, zei ze, in de hoop dat hij de hint begreep.

‘Ik merk het’, zei Dennis.

Roos wachtte op een vervolgvraag of interessevraag. Die kwam er niet. Ze schrok er zelfs een beetje van. Ze liet zich niet uit het veld slaan. ‘Vraag je niet hoe het met mij gaat?’

‘Dat heb ik net gedaan, Roos.’

Dit telefoongesprek voelde ongemakkelijk. Roos was vastbesloten haar leven op te pakken en geloofde dat contact opnemen met haar ex-vriend, en daarmee de vriendenclub waarmee ze voor haar reis omging, een goede eerste stap was. Dat haar vader dit had geadviseerd, hield ze achterwege.

‘Ik heb anderhalf jaar gereisd, ben je niet benieuwd hoe het was?’

Er kwam geen reactie. De akelige stilte liet ze voortduren. Ze voelde zich ongemakkelijk en zelfs schuldig dat ze zo lang niets van zich had laten horen en nu iets van hem verlangde. Ze hoopte dat hij haar wilde helpen haar leven weer op te pakken. Dennis verbrak de stilte. ‘Eh, jawel hoor’, zei hij. ‘Wel een beetje kort graag. Ik heb niet zo veel tijd.’

Roos negeerde zijn desinteresse. Ze was verheugd want dit klonk als een ingang. Ze greep haar kans. ‘Dat wil ik best doen. Het is alleen te veel om hier nu aan de telefoon te vertellen. Het is zaterdag. Gaan jullie vanavond met z’n allen stappen?’ vroeg ze. ‘Vind je het goed als ik ook kom? Dan vertel ik je hoe mijn reis is geweest.’

‘Je mag best komen, Roos. Wie ben ik om te zeggen dat dat niet

mag?’

Roos was enthousiast; ze had een afspraak met haar oude vrienden. Vanavond zou ze de eerste stap zetten in het oppakken van haar leven.

Ze trok een blauwe spijkerbroek aan met een wit katoenen hippieachtige blouse met zwarte siersels die ze in India had gekocht. Zo liet ze zien dat ze had gereisd. Ze kamde haar blonde haren die tot over haar schouders reikten. Hoewel ze er nog net zo uitzag als anderhalf jaar geleden, voelde ze zich een ander mens dan voor de reis.

Even na tien duwde ze de zware deur open. Het was donker in het café. De barman was bezig de glazen te poetsen en stond met zijn rug naar de deur. De muren waren allang niet meer wit en er hing niets aan de wand wat het café een specifieke sfeer gaf. Achter in het café was een pooltafel en een dartruimte, daar waren enkele mensen. Roos zag geen vrienden. Ze ging aan de bar zitten en bestelde bier.

Dennis kwam luid pratend en lachend met drie vrienden binnen. Hij had hetzelfde kapsel als de laatste keer dat ze hem zag. Boven op zijn hoofd waren stekels met gel aangezet. In zijn nek hing een matje. Hij viel altijd op omdat hij de gangmaker was van de groep.

Dennis bestelde direct bier aan de bar. Hij keek Roos even aan en knikte met zijn hoofd. ‘Jij hebt nog, zie ik?’

‘Ja hoor’, zei ze zonder geluid te maken. Ze draaide zich om naar de anderen. De drie vrienden stonden bij een statafel die tegen de muur stond aan de andere kant van de bar. Dennis liep met vier glazen bier tussen zijn handen naar hen toe.

Roos maakte op deze afstand geen onderdeel uit van de groep.

Ze baalde ervan dat ze niet met Dennis was meegelopen naar de vriendengroep. Ze herpakte zich. Ze dwong het nare gevoel naar de achtergrond en stemde af op het hier en nu.

Ze wachtte op het juiste moment om haar entree te maken. Ze observeerde de groep aandachtig. Ze realiseerde zich dat ze voor haar reis al een andere weg had ingeslagen.

Roos keek naar de groep aan de andere kant van de bar. De fysieke afstand was niet eens zo groot, de figuurlijke afstand was onoverbrugbaar.

Twee vrienden sloten zich bij de groep aan. Roos pakte haar kans en ging bij de vriendengroep bij de statafel staan. Iedereen praatte en lachte met elkaar. Haar entree viel niet op.

Het was inmiddels een stuk drukker in het café. Het geroezemoes op de achtergrond vond Roos vervelend. Ze voelde zich erg ongemakkelijk. Ze bedacht dat bier halen de ongelukkige situatie vergemakkelijkte. Uit automatisme vroeg ze of iemand wat wilde drinken. Er was net een rondje geweest, iedereen was voorzien. Een vriend nam de moeite Roos te bedanken voor het aanbod. Hij had hij net een biertje gekregen, zei hij. De kruk bij de bar was inmiddels bezet. Verbaasd stond Roos aan de bar. Dit was totaal niet de reactie die ze had verwacht. Ze verwachtte dat iedereen laaiend enthousiast zou zijn om haar na zo 'n lange tijd weer terug te zien. Dat iedereen nieuwsgierig zou zijn naar haar reis. Niets was minder waar.

Ruud kwam naast haar staan. Hoewel ze jarenlang in dezelfde vriendengroep zaten, hadden ze nauwelijks met elkaar gesproken.

‘Hoe gaat het?’ vroeg hij.

‘Om eerlijk te zijn, is dit niet het welkom dat ik had verwacht.’

‘Hij bedoelt het niet zo rot, hoor.’ Hij doelde op Dennis. ‘Jij

bent anderhalf jaar weggeweest, wij zijn gewoon doorgedaan met ons leven', zei Ruud. Hij klonk rustig en troostend.

Roos had de intimiteit en de rust van Ruud nooit opgemerkt. Nu waardeerde ze zijn aandacht enorm.

'Heb je gereisd? Waar ben je allemaal geweest?' vroeg hij.

Er viel een enorme spanning van Roos af. Ze was een week in Nederland en dit was voor het eerst dat iemand met oprechte belangstelling deze vraag stelde.

Voor de reis had ze geen flauw benul van hoe het precies werkte met vriendschappen. Het was er gewoon. Het was iets vanzelfsprekends. Ze had altijd vrienden om zich heen gehad. Ze had zelfs voor haar vertrek een afscheidsfeest georganiseerd. Alle vrienden waren bij haar thuis langsgekomen om afscheid te nemen en haar veel plezier te wensen op haar reis. Nu leek ze voor haar oude vrienden niet te bestaan. Ze deelden niets meer met elkaar. Ze wist niets van wat zij afgelopen anderhalf jaar hadden meegemaakt en ze begreep ook niet waar ze het over hadden. Op dat moment wist ze: dit waren haar vrienden niet meer. Zij waren in de ban van bier en hun eigen leven. Roos' interesse lag bij het avontuur, reizen en het roken van charas.

'De reis is precies gegaan zoals ik vooraf had gepland. Ik wilde anderhalf jaar reizen en in ieder geval naar Israël en India. Dat heb ik allemaal gedaan. Ik ben eerst naar Israël gegaan', vertelde Roos. 'Ik heb zes maanden met een Israëlsche vriend in Tel Aviv gewoond. Daarna hebben we samen in Duitsland zonnebrillen en feesthoeden op festivals verkocht. Na de zomer zijn we naar India gereisd.'

Roos beet op haar lip. Ze keek Ruud aan. Luisterde hij nog?

'Gaaf hoor! 'Echt waanzinnig dat je dit hebt meegemaakt. Dat neemt niemand je meer af.'

Roos voelde zich getroost door zijn woorden en was trotser dan ooit. Ze had een doel gesteld om anderhalf jaar weg te blijven. In die periode wilde ze hoe dan ook naar India. Ze had de missie volbracht.

‘Ik ga weer terug naar de anderen.’ Hij knikte met zijn hoofd naar de groep vrienden.

Roos begreep het. Ook zijn leven was verdergegaan. Ruud was alleen net iets meer open-minded dan de andere vrienden.

Voor Roos was het duidelijk dat ze op zoek moest naar nieuwe vrienden.

Het was maandagochtend en stil en leeg in huis. Lugi was ruim een maand weg. Roos voelde zich verlaten en alleen, zocht troost en vond die in de charas. Lugi had een tola charas achtergelaten. Charas was handgemaakte hasj uit India. Ze hadden de charas zelf gekocht bij een boer in de Himalaya. Het contrast was groot. Een paar weken terug zat ze met Lugi op het strand in Goa tussen de feestende toeristen en deelden ze met z’n allen de tjilm, een smalle kleien pijp. Nu rookte ze de tjilm alleen, op een zolderkamer met uitzicht op de tuin. Ze zat op de blauwwit geblokte Hästens bedbank. Ze roosterde een sigaret door met de aansteker onder de sigaret heen en weer te bewegen en kruimelde daarna de gedroogde tabak in haar handpalm. Ze plukte kleine stukjes charas van de tola en voegde dit bij de tabak, mengde dit door elkaar en deed het mengsel in de tjilm. Met een bevochtigd stukje katoen voor de mond van de tjilm inhaleerde ze de rook diep haar longen in. Haar lichaam rilde van genot. Ze blies een dikke witte rookpluim door het open raam naar buiten. Na het roken van de tjilm liep Roos de woonkamer in naar de eethoek in de serre. Uit verveling

pakte ze de ochtendkrant en begon deze een beetje te scannen. In plaats van dat de woorden en zinnen van de artikelen die ze las weerklonken in haar geest, hoorde ze een dwingende stem in haar hoofd die haar beval naar Amsterdam te gaan. Voor de reis had Roos contact gehad met gidsen. Ze gaven haar richting en aanwijzingen. Tijdens de reis was dit niet gebeurd. Was het bevel dat ze hoorde het begin van het nieuwe leven dat ze zo graag wilde? Ze twijfelde. Boodschappen op deze dwingende manier doorkrijgen was nieuw. Ook kon ze dit bevel niet plaatsen bij een van de haar bekende gidsen. De woorden waren zo krachtig dat het haar niet lukte zich ertegen te verzetten. Na een paar seconden vroeg Roos haar gidsen wat er zou gebeuren als ze deze opdracht, die de dwingende stem haar gaf, zou uitvoeren. *Wat gebeurt er dan?*

Roos maakte contact met voor haar vertrouwde gidsen: (bescherm)engelen, overleden dierbaren en kennissen en entiteiten als Jezus en Edgar Cayce. Haar gidsen gaven haar geen duidelijk antwoord. *Dat hangt ervan af welke keuze je maakt.*

Roos herformuleerde de vraag helder en concreet. *Wat is er in Amsterdam?*

Staat dat er niet bij? Het was Edgar Cayce die haar vraag beantwoordde.

Roos ontspande zich en ging aan de eettafel zitten. *Nee. Er staat alleen: ga naar Amsterdam.*

Die boodschap lijkt mij duidelijk, zei Edgar Cayce.

Roos knikte met haar hoofd.

Staat er verder nog iets? vroeg hij.

Nee, dit is het enige, zei Roos.

Dan is dat de boodschap die voor jou is bedoeld. Het is aan jou wat je ermee doet, legde hij uit.

Nu Roos in gesprek was met haar vertrouwde gids en deze antwoorden kreeg, twijfelde ze niet langer. Ze accepteerde de boodschap en bedankte haar gidsen voor hun steun.

Ze was blij dat ze weer contact met haar gidsen had. Ze voelde zich direct minder eenzaam. Ze dacht nog even na over de dwingende woorden: *ga naar Amsterdam*. De tekst loog er niet om. Ga naar Amsterdam was best concreet. Ze was blij dat iets in haar leven weer terug bij het oude was, iets wat hetzelfde was als voor haar reis. Ze vertrouwde op de boodschap die ze ontvangen had en ging naar Amsterdam.

*

Het was laat in de ochtend op een frisse dag in maart. De hemel was blauw met her en der donzen schapenwolken waarachter de zon zich voorzichtig liet zien. Michaël Bianchi was straatpastor en hield zich, zoals altijd op maandagochtend, halt op het stationsplein. Op dit tijdstip trof je daar mensen die het weekend niet heelhuids waren doorgekomen. Die ergens een verkeerde afslag hadden genomen op het gebied van seks of drugs of om welke reden dan ook de boot hadden gemist. Het was zijn zielsmissie om die mensen de weg naar het licht te wijzen. Hij was voor velen al een baken van hoop geweest, al kende hij de mensen niet eens. Voor hem was de weg van liefde en licht er voor iedereen. Hij voelde het als zijn roeping mensen dit pad te wijzen, als ze het waren kwijtgeraakt. Hij was er ook voor mensen die niet in God of Liefde geloofden of zelfs niet meer wilden leven. Hij was er ook voor degenen die het licht niet verdroegen of het in het verleden hadden afgestoten. Michaël Bianchi was er voor iedereen die behoefte had aan een

praatje of aan ondersteuning. Hij was verbonden aan de protestantse diaconie. Het maakte hem niet uit wie er bij hem kwam, wat zijn of haar achtergrond was en waar diegene in geloofde. Zijn oog viel op een jonge meid die het station kwam uitgelopen. Ze zag er verzorgd uit. Ze droeg een blauwe spijkerbroek met een groene jas waar haar halflange blonde haren overheen dansten bij iedere stap die ze zette. Met haar hoofd voorovergebogen liep ze in zijn richting. Michaël herkende de cadans. Dit meisje was onder invloed. Ze stond vlak voor hem en keek naar hem op. Michaël zag in een mooi gezicht twee diepliggende helderblauwe ogen die wat glazig waren. Ze zag er moe uit. Dit was de bevestiging voor Michaël. Voor hem was het duidelijk dat het meisje onder invloed was van medicijnen of drugs.

*

Roos liep met gezonde spanning in haar buik het Centraal Station uit. Ondanks de strakblauwe lucht was de temperatuur blijven hangen onder de tien graden. 'Brr, fris.' Roos haalde diep adem, hield haar adem een paar tellen vast en keek om zich heen. Met een diepe zucht briepte ze de stoffige zolderkamerlucht uit haar longen. 'Wat nu?' vroeg ze zich hardop af. Enkele mensen passeerden Roos zonder aandacht aan haar te schenken. Bij de tramhaltes stonden wat mensen te wachten. Het viel Roos op hoe stil het was. Het leek wel of ieder zijn ding deed zonder geluid te maken. De rust beviel haar wel. Een man liep recht op haar af. Roos bleef staan. De man had een kalme, zelfverzekerde uitstraling. Hij keek haar aan. 'Hallo', klonk een warme en integere stem. De man had golvend, donkerbruin halflang haar en een bescheiden glimlach

op zijn gezicht. Zijn donkerbruine ogen keken haar vriendelijk aan. Hij was degelijk gekleed en had iets sereens over zich. Er was iets opmerkelijks aan zijn houding. De manier waarop hij op haar af kwam lopen, hoe hij met haar praatte, het was alsof hij haar verwachtte. Zijn rustige, krachtige en vredige uitstraling stelde Roos echter gerust. Het voelde vertrouwd.

De man stelde zich voor als Michaël Bianchi en hij vroeg haar met hem mee te lopen. Hij wilde haar Amsterdam laten zien. Voor Roos was deze ontmoeting geen toeval. Was dit de reden dat ze naar Amsterdam moest? De situatie verwarde haar. Tegelijkertijd voelde het allemaal ook superspannend. Zelf had ze geen plan. Ze liet Amsterdam op haar afkomen en daar paste deze mystieke ontmoeting met Michaël prima bij.

Zonder protest liep ze achter Michaël aan over de Martelaarsgracht, richting Oud-West, naar een bouwterrein. Achter hekken lag het puin van het huizenblok dat was gesloopt. Grippers en graafmachines reden af en aan over het terrein om de boel op te ruimen. Alleen een klein ketelhuis stond nog overeind. Het stenen gebouw was slechts te betreden door één persoon. Eenmaal binnen kon je er geen volledige stap meer zetten. Aan elke zijde hing of stond een groot toestel dat nodig was om de warmte voor de nieuwe aanbouw op te wekken. Het was er donker en warm. De toestellen zoemden zachtjes en tikten af en toe. Tegenover de deur stond een apparaat dat niet groter was dan een vrieskist. Daarop lag een slaapzak.

‘Ga daar maar liggen’, zei Michaël.

Roos keek hem ontsteld aan. Ze was niet van plan in Amsterdam te slapen. Zeker niet nu. Het was nog niet eens middag. Michaëls stem was uiterst kalm en Roos voelde zich veilig en vertrouwd bij hem. Ze bespeurde niets waaruit leek dat

Michaël haar verleidde of ergens toe aanzette.

Gedachten schoten als lichtflitsen in haar hoofd alle kanten op. Haar hoofd zat vol vragen. Wie was hij? Ze was tenslotte een onbekende voor hem? Was hij wel aards? Ze kreeg op geen enkele vraag een antwoord. Vanmorgen waren haar gidsen er nog, nu was de verbinding er niet meer.

Nadat haar ogen waren gewend aan het donker en haar ademhaling weer rustig was, besepte ze dat Michaël een levende gids was. Hierdoor vertrouwde ze Michaël en gehoorzaamde ze hem. Ze geloofde dat hij haar kon helpen met wat ze in Amsterdam moest doen.

Michaël Bianchi stond in de deuropening. Hij deed de deur van het ketelhuis dicht. 'Ik haal je snel weer op.'

Roos bleef alleen achter in het ketelhuis. Ze realiseerde zich dat ze in het centrum van Amsterdam, op klaarlichte dag nog wel, in een slaapzak in een klein ketelhuis lag. Buiten scheen de zon volop. In het kleine huis was het aardedonker, op een smalle streep licht die onder de deur vandaan kwam na. Twee voeten onderbraken de smalle streep licht. Michaël Bianchi stond nog voor de deur. Dit was een bijzonder vreemde situatie waarin ze was beland. Vanmorgen was ze vanuit haar ouderlijk huis vertrokken. Bedwelmd, dat wel. Dat was op zich niet vreemd. De afgelopen jaren was ze iedere dag onder invloed geweest. Nog geen half uur geleden had ze Michaël ontmoet en nu lag ze in het donker in een ketelhuis. Als ze hierover nadacht, vond ze het te bizar en wilde ze uit de slaapzak kruipen, opstaan en uit deze belachelijke situatie stappen. Haar gevoel zei iets anders. Het was hier warm en veilig. Sinds zij thuis was, had niemand haar echte aandacht gegeven tot ze Michaël Bianchi ontmoette.

Hij had haar belangeloos de aandacht gegeven waar zij zo naar verlangde en die ze ook verdiende. Hij had zich over haar ontfermd. Hoewel zij nu alleen in een ketelhuisje lag, was Michaël dichtbij. Hij bleef voor haar veiligheid voor de deur staan. Zolang ze veilig was en het goed voelde, zou ze doen wat hij zei. Afgelopen weken had ze zelf niets bedacht om haar leven weer op de rit te krijgen. Nu was ze ervan overtuigd dat het juist was, wat ze deed. Dit was het begin van haar nieuwe leven. Zij was bereid om deze ingeslagen weg te volgen. Het klonk allemaal best logisch. De situatie gaf Roos wel een gevoel van spanning over wat de toekomst haar zou brengen, maar ze gaf zich over aan de roes van de charas en viel in slaap.

Roos schrok wakker van geklop op de deur. *Wat was dat?* Ze opende haar ogen. Het was aardedonker. Het kostte haar moeite te wennen aan het donker. Ineens viel haar de lichtstreep onder de deur op. Ze wist weer waar ze was. In een ketelhuis op een bouwterrein. Het bleef verder stil. Roos ging weer liggen. Opnieuw geklop. ‘Ben je er nog?’ vroeg Michaël. Vlug schoot Roos de slaapzak uit. ‘Ik ben er nog, ik kom eraan.’ Ze trok haar schoenen en jas aan. Voor de deur stond Michaël. Hij keek haar vriendelijk aan. ‘Kom! Dan laat ik de rest zien.’ Hij draaide zijn hoofd om. ‘Deze slaapplek is voor jou. Niemand anders slaapt hier.’ Hij stak de straat over en Roos volgde hem. Roos had geen idee of ze nu één uur had geslapen of vierentwintig. Trouw volgde ze Michaël.

Michaël stak zijn hand in de gleuf van een parkeermeter. ‘Als je geld nodig hebt, check je de parkeermeters. Er zijn altijd mensen die hun wisselgeld vergeten eruit te halen. Zo kom je een-

voudig aan geld.' Michaël deed het voor bij de dichtstbijzijnde parkeermeter. Roos vond parkeermeters checken een primitief idee. Daar deed ze niet aan mee. Maar voor deze ene keer wilde ze hem wel nadoen. Ze controleerde de parkeermeter. Niks.

Michaël was goed gezelschap. Hij zei niet veel en bleef op gepaste afstand. Hij had haar aan een slaapplek geholpen en haar geleerd waar ze aan wat geld kwam. Er gebeurde niets waardoor ze zich onveilig voelde.

Na een kwartier stapte Michaël een kleine eetzaal aan de Willemstraat binnen. Roos liep achter hem aan het pand in.

'Het ontbijt kost hier twee gulden. Als je continu de parkeermeters onderweg checkt, haal je met gemak twee gulden op. Je krijgt hier ook een lunchpakket mee. Het enige wat ze van je willen weten is je naam, meer niet,' zei Michaël.

Roos luisterde goed naar wat Michaël zei. Hij zei 'onderweg'. Het verwonderde haar. Ze had geen idee wat haar eindbestemming was. Wat was de reden dat hij aannam dat ze 'onderweg' was?

'Rosalie de Graaf.' Roos gaf haar volledige naam op aan een vrouw met geblondeerd haar achter een uitklaptafeltje in de smalle gang.

De vrouw vroeg Roos twee gulden te betalen. Roos keek haar verontschuldigend aan. Dat had ze niet. De afgelopen jaren had ze van contant geld geleefd en dat was inmiddels opgedroogd. Ook haar bankrekening was leeg. Roos dacht aan de parkeermeters. Ze had er een paar gecheckt. Er had geen geld in gelegen.

'Voor de eerste keer is het gratis,' zei de vrouw. 'De volgende keer kost het je twee gulden.'

Michaël had alles gehoord en liet het niet gebeuren. Hij betaal-

de het ontbijt voor Roos. Nu alle administratie was afgehandeld, kreeg Roos groen licht om te ontbijten.

De aula had de grootte van een doorsnee woonkamer en was huiselijk ingericht. Een paar oudere mensen kletsten luideruchtig. Roos nam plaats aan een tafeltje bij het raam en keek naar buiten. Een man met een grote bos grijs haar, die aan het tafeltje naast Roos zat, keek haar aan. Roos gaf hem geen aandacht. ‘Ze komen het ontbijt niet brengen, hoor. Het is de bedoeling dat je dat zelf haalt bij de bar.’ De oude man wees naar een uitgifteloket aan de andere kant van de aula.

Even later hapte Roos in een witte boterham met een dikke laag boter en een vierkante plak kaas. Dit leek in de verste verte niet op het ontbijt dat ze gewend was.

Michaël was nergens meer te bekennen. Roos verliet het eetlokaal. De koele ochtendlucht prikkelde in haar neus. Door de frisse lucht viel het Roos op dat het binnen naar vinyl had geroken. Een herkenbare geur die ook op de kleuterschool hing. Prima tent, vond Roos. Deze eetzaal onthield ze voor als ze een keer een goedkoop ontbijt zocht.

Tegenover het eetlokaal lag een braakliggend terrein, met grote hekken eromheen. Er waren bouwvakkers aan het werk. Roos ging op een stenen trap zitten en keek naar de bedrijvigheid op het bouwterrein. Ze haalde haar lunchpakket uit haar zak. De witte boterhammen van het eetlokaal hadden haar maag niet gevuld. Dat hoefde ze voor twee gulden natuurlijk ook niet te verwachten. Ze hoopte dat het kijken naar bedrijvigheid haar hersenen zou prikkelen, en haar gedachten zou activeren om haar snel naar de volgende stap te brengen. Er gebeurde niets. Roos besloot weg te gaan. Weg van het bouwterrein. Ze had

geen idee waar ze naartoe moest gaan. Eén ding was zeker: ze wilde weg van hier. Dit nietsdoen was niet haar ding.

De hele dag slenterde Roos door Amsterdam. Straatjes in, pleinen over, langs drukke wegen en door onbekende woonwijken. Er was zoveel te zien, al die verschillende mensen, mooie grachten en kleurrijke parken. Ze was in een soort trance geraakt waaruit ze 's avonds pas weer ontwaakte. De opdracht om naar Amsterdam te gaan had tot nu toe niets concreets opgeleverd.

Had die dwingende stem, die haar die ochtend de boodschap had gegeven, misschien ook een slaappleaks in gedachten? Er kwam geen antwoord. Roos stond in Watergraafsmeer vlak voor het Amstel Station. Het ketelhuis was aan de andere kant van de stad. Ze was veel te moe om ernaartoe te lopen. Ze had geen vertrouwen meer in haar missie en ging met de trein terug naar huis.

Via de keuken stapte Roos de achterkamer binnen. Vanuit deze kamer had je, door de grote ramen aan twee zijden, uitzicht op de weelderige tuin. Haar vader zat aan de eettafel die groot genoeg was om met zijn zessen aan te zitten.

'Hoi, ik zie dat je nog zit te eten. Vind je het goed als ik aanschuif?'

Haar vader Ralph was een magere man met dun grijs haar, lachrimpels en wat sproeten op zijn gezicht. Hij was financieel adviseur bij een voetbalclub.

Roos maakte een paar boterhammen met kaas voor zichzelf in de keuken. Ze nam het bord mee naar de achterkamer en ging tegenover haar vader zitten.

'Roos, dit gaat zo niet!'

‘Wat niet?’

Ralph gaf aan dat hij van tevoren wilde weten of ze bleef eten of niet. Dan hield hij er rekening mee tijdens het koken. ‘Waar ben je geweest?’

Roos haalde haar schouders op. ‘Overall en nergens.’

Dit antwoord beviel Ralph niet. Hij maakte zich zorgen om Roos en probeerde haar een beetje bij te sturen.

‘Ik vind het niet goed dat je hier binnen komt lopen wanneer het jou uitkomt. Het is hier geen hotel.’

Roos keek hem met glazige ogen aan. Ze rolde met haar ogen. Ralph raakte geïrriteerd door de nonchalante houding van zijn dochter. Iets strenger dan hij had gewild, kwamen de woorden uit zijn mond. ‘Roos, of je blijft hier – dat betekent dat je hier slaapt en duidelijk aangeeft wanneer je niet thuis bent – of je blijft weg.’

Direct had hij spijt van zijn harde toon. Hij wilde alleen maar duidelijk maken dat hij er voor haar was. Hij was gewoon echt blij dat Roos nu thuis was. Ralph wilde zijn boodschap wat verzachten. Hij vroeg haar waar ze verbleef als ze in Amsterdam was en wat ze daar zoal deed.

‘Gewoon, wat rondlopen,’ zei Roos.

Ralph geloofde haar niet. ‘Meiden van eenentwintig lopen niet dagen en nachten gewoon wat rond door Amsterdam. Heb je vrienden in Amsterdam?’

Roos schudde haar hoofd.

Ralph vond het niks. Hij begreep Roos nu nog minder. Zijn dochter glipte uit zijn vingers. Hij hield het niet meer uit. Na dertig jaar huwelijk lukte het Ralph nauwelijks zijn eigen leven, in dat grote huis vol herinneringen aan het fijne gezinsleven en een goed huwelijk, emotioneel op orde brengen. Dit gedoe

verdroeg hij gewoon niet. Als Roos zich niet aan de afspraken hield, was ze niet meer welkom. Zolang ze geen werk had, was een uitkering ook goed. Hij verzocht haar dringend om een uitkering aan te vragen.

Roos nam na al die vrijheid van het afgelopen anderhalf jaar niet de moeite om haar vader te vertellen waar ze uithing en wat ze deed. Tijdens haar reis had ze vrijheid geproefd. Die smaakte goed. Zich houden aan regels die haar gevoel van vrijheid inperkten, zag ze niet zitten. De band met haar vader was altijd goed geweest. Ze leken op elkaar. Misschien zag haar vader in haar wel een jongere en vrouwelijke versie van hemzelf. Onvermoeibaar en verwend.

Hij wilde dat ze werk ging zoeken. Ze was het niet met hem eens. Ze legde haar vader niet uit wat ze in Amsterdam deed, omdat ze zelf ook niet begreep waar ze mee bezig was. Ze had zelf ook wel in de gaten dat ze inmiddels wekenlang aan het nadenken was zonder dat het iets concreets had opgeleverd. Ze vond het te voorbarig om een uitkering aan te vragen. Ze vertrouwde erop dat alles goed zou komen.

Een week later fietsten Roos en Ralph samen naar de sociale dienst. Roos liet haar vader weten dat hij echt niet met haar mee hoefde. Zelfverzekerd en met opgeheven hoofd stapte Roos naar binnen en liep ze gefocust naar het loket. Er was een kleine rij. Ze sloot netjes achteraan.

Een forse man in een donkerblauw uniform zat achter het loket. Op zijn linkerborst hing een zilverkleurig naamplaatje met daarop in zwarte blokletters zijn naam. Naast hem zat een vrouwelijke collega in hetzelfde uniform. Haar haren waren zo strak naar achteren gekamd, dat haar ogen naar de zijkant van

haar gezicht trokken. Achter op haar hoofd droeg ze een dikke paardenstaart.

Roos was aan de beurt en deed een stap naar voren.

‘Heb je een nummertje?’ vroeg de man. ‘Daar!’ Hij wees naar een rood, plastic apparaat achter de schuifdeuren. ‘Eerst een nummertje trekken.’

Roos keek de man verontwaardigd aan. Wat vertelde hij de anderen voor haar in de rij? Hetzelfde? Roos miste de logica. Wat bezielde deze man om mensen zo te woord te staan? Was hij met het verkeerde been uit bed gestapt of zo? ‘Ik heb geen nummertje. Ik sta hier wel al een tijdje te wachten. Ik ben, denk ik, nu wel aan de beurt’, zei Roos. Ze draaide zich om naar de rij achter haar. Niemand kwam in actie om zijn plek op te eisen. Roos draaide zich weer snel om naar de man. ‘Zeg even wat je te zeggen hebt. Als je het even wat harder zegt, dan weet meteen iedereen het. Dan hoeft niemand meer in de rij te staan.’

‘Zodra je aan de beurt bent, haalt een ambtenaar je op voor een gesprek.’ Hij wees naar een grote hal waar rijen met rekken stonden die volgingen met kaarten. ‘Daar zijn allemaal vacatures. Zoek gerust tijdens het wachten naar een baan’, vulde hij aan.

Roos was beledigd dat hij haar naar de hal met vacatures stuurde. Ze kwam tenslotte voor een uitkering. Toch volgde ze zijn aanwijzingen op.

De grote hal was voorzien van grijs marmoleum op de vloer. De glazen wand liet iedereen die aanwezig was in het gebouw zien dat je op zoek was naar een baan.

‘Dit zijn vacatures voor schoonmaken en productiewerk’, zei Roos.

Haar vader, die inmiddels ook naar binnen was gelopen, be-

woog zijn handen op heuphoogte rustig op en neer. 'Dat valt heus wel mee, Roos. Kom, laten we kijken of er iets tussenhangt wat je bevalt.'

De zogenaamd subtiele hint om tijdens het wachten naar werk te zoeken beviel Roos niet. Voordat er überhaupt wat aan de hand was, probeerde Ralph de boel te sussen. Dat werkte niet mee aan Roos' gemoedsrust.

In de hal was het oorverdovend stil. Roos werd er nerveus van. Ze kon het niet uitstaan hoe men als een mak schaap exact deed wat werd opgedragen. Ze keek om zich heen. Even steeg ze op, alsof ze door de ruimte zweefde. Ze zag alles van bovenaf. Ze zag haar vader, enkele somber kijkende werkzoekenden bij de rekken, de schoonmaker die met zijn karretje door de deur naar achteren ging, de ambtenaar die rustig kwam aanlopen en de beveiligers. Alles smolt samen tot een massa. Het leek net een film. Ze zag een grote poppenspeler boven de massa, die de touwtjes bewoog. Iedereen deed zijn ding zonder zelf na te denken. Iedereen voerde zwijgzaam zijn taak uit.

Een ambtenaar kwam aangelopen. Het bracht Roos weer terug in het hier en nu. De man die haar net te woord had gestaan, vroeg de ambtenaar of hij misschien wilde helpen.

Roos snelde naar de balie. 'Hij deed alsof ik een nummer ben! Ik stond gewoon netjes in de rij te wachten, zoals ieder ander. Hij hielp mij niet. Hij stuurde mij alleen weg om een nummer-tje te trekken.'

De ambtenaar legde rustig en vriendelijk uit dat het inderdaad zo werkte.

De man achter de balie liet een brede glimlach op zijn gezicht zien.

'Die vacatures die daar hangen,' ging Roos verder, waarbij ze

naar de grote hal met de rekken wees, ‘daar kom ik niet voor. Dat zijn vacatures voor mensen die niets willen of niet in staat zijn om te werken. Ik heb talenten en ambities.’ Ze stak haar neus in de lucht en snoof de lucht op, waar ze direct spijt van had. De lucht rook naar chemisch schoonmaakmiddel dat al heel wat keren zijn weg door de airco had weten te vinden en nu overal in de ruimte hing.

‘Je wacht op de banken in de hal tot ik je roep of je zoekt op de borden naar een baan’, zei de ambtenaar.

Ralph stond inmiddels naast Roos. Hij had tot nu toe niets gezegd. Roos zag dat hij een klein knikje gaf naar de ambtenaar. Een knikje van ‘heb medelijden met mij’ of ‘help mij, want ik zit al weken met deze jongedame opgescheept’.

‘Vind jij dit ook stom gaan?’

Ralph haalde zijn schouders op. ‘Luister gewoon naar de ambtenaar. Hij weet hoe het hier gaat. Hij werkt hier tenslotte.’

Beledigd draaide Roos zich om. Waarom begreep niemand haar? Met grote passen liep ze de sociale dienst uit.

Ralph groette met zijn hoofd de ambtenaar.

Buiten stonden Ralph en Roos tegenover elkaar. Het was maandagochtend kwart over negen. De zon was nog niet boven de gebouwen uitgekomen. De lucht was helderblauw. Het was al voelbaar dat het voorjaar eraan kwam.

‘Als ze je hier niet kunnen helpen, lukt het misschien bij een uitzendbureau om werk te vinden?’ vroeg Ralph.

Roos zat met die roterving van daarnet in haar hoofd. Vandaag was geen geschikte dag om werk te zoeken.

‘Als je niet bereid bent om te werken of werk te zoeken, wil ik niet dat je bij mij blijft wonen, Roos’, zei Ralph.

Roos ogen schoten vol vuur. Als ze niet werkte, was ze op zich-

zelf aangewezen. Dat lukte haar momenteel niet. Ze had geen idee waar te beginnen.

‘We hebben het er vanavond nog over’, zei Ralph. Hij stopte het visitekaartje dat hij van de ambtenaar had gekregen in de binnenzak van zijn jas, liep naar zijn racefiets en stapte op. ‘Zie ik je vanavond?’

Roos was blij dat het issue over werk voor vandaag even was opgelost. Die avond zou dit onderwerp een vervolg krijgen, wist ze. ‘Weet ik nog niet.’

‘Wat ga je vandaag doen?’ vroeg Ralph.

‘Weet ik niet. Werk zoeken, nou goed?’ Haar ogen prikten. Ze verdrong het gevoel dat ze het niet alleen redde en hulp nodig had, totdat ze de tranen niet meer binnen kon houden.

Roos voelde zich te trots voor een uitkering. Zij had gewerkt in Israël, Duitsland en zelfs in India. Ze was een internationale handeldvrouw. Ze was uit ander hout gesneden dan alle anderen die hier binnen stonden. Roos verlangde ernaar dat iemand haar begreep en naar haar verhaal luisterde. Ze keek hoe haar vader een stukje tegen het verkeer in fietste, rechtsaf sloeg en uit het zicht verdween. Daarna haalde ze haar zwarte opoefiets van het slot en fietste terug naar huis.

Op de terugweg dacht ze na over werk. Binnenkort was het Koninginnedag. Ze had de verkoopwaar van haar kraampje nog. Als ze dat nou ventte op de vrijmarkt in Amsterdam, dan verdiende ze wat geld. In gedachten ging ze alle spullen van het kraampje af: de behangtafels, een steekwagentje en alle verkoopwaar die zij samen met Lugi in Duitsland op braderieën en festivals verkocht: zacht fluwelen feesthoeden, Vikinghoeden, violette puntheksenhoeden, zwarte, hoge tovenaarschoeden met gekleurde sterren, zonnebrillen, de blauwe, ronde John

Lennonbril, de roze hartjesbril, brillen met blauwe spiegelglazen en de zwarte Madonnabril waarbij de ogen niet zichtbaar waren. Een geweldig idee vond ze het. Dat ze hier niet eerder aan had gedacht. Alles klopte. Het was in Amsterdam. Ze gaf gehoor aan de dwingende boodschap die ze had ontvangen en ze volgde het advies van haar vader op: werken. Eindelijk! Wenen was ze al thuis. Nu had ze voor het eerst het gevoel dat ze vooruitkwam.